

Handelingsprotocol Vlaamse Schermbond vzw

Veilig sportklimaat

Elke sporter heeft het recht sport te beoefenen (in een ruime betekenis) in omstandigheden die in overeenstemming zijn met het geheel van positieve waarden en normen die het welbevinden en de fysieke, psychische en sociale integriteit van eenieder in de sport beogen.

We zijn samen verantwoordelijk om een veilige sportomgeving te creëren. Als federatie is het onze taak een veilig sportklimaat te stimuleren voor al onze leden.

In eerste instantie voorzien wij een aanspreekpunt integriteit (federatie-API) die laagdrempelig klaar staat voor elk individu met welke vragen of klachten omtrent onveilige situaties door eventuele grensoverschrijdende gedragingen.

Clubs worden gestimuleerd ook een API op clubniveau aan te stellen om zo laagdrempelig en snel eventuele probleemsituaties op te sporen.

Hierbij is het aangeraden dat de API's de opleidingen tot federatie -en/of club-API's volgen georganiseerd door Sportieq en aan de slag kunnen met het grenswijssysteem om situaties correct te kunnen beoordelen.

Iedere persoon/sporter heeft bepaalde grenzen, wanneer deze grenzen door fysiek of psychisch gedragingen van andere personen overschreden worden, wordt de integriteit van dat individu geschonden. Deze grenzen zijn niet altijd eenduidig af te bakenen maar door het opstellen van gedragscodes op Vlaams niveau, maar ook op clubniveau kunnen wellicht al een aantal conflicten vermeden worden.

Om eventuele gevallen/klachten van grensoverschrijdend gedrag op te volgen is het opmaken van een handelingsprotocol noodzakelijk. Dit duidelijk stappenplan zorgt voor het volgen van de juiste procedures en vermijdt subjectiviteit.

Handelingsprotocol

Doel

Dit protocol beschrijft de stappen die genomen moeten worden om grensoverschrijdend gedrag, zoals pesten, discriminatie, en seksuele intimidatie, binnen de vereniging te voorkomen en aan te pakken. Het biedt richtlijnen voor trainers, coaches, sporters, ouders en vrijwilligers om een veilig en respectvol sportklimaat te waarborgen.

1. Gedragsregels

Alle betrokkenen binnen de sportvereniging worden geacht de vooropgestelde gedragsregels na te leven:

- Respecteer alle sporters, trainers en vrijwilligers ongeacht afkomst, geslacht, leeftijd of niveau.
- Fysieke en verbale intimidatie zijn ten strengste verboden.
- Seksuele intimidatie, in welke vorm dan ook, wordt niet getolereerd.
- Vermijd elke vorm van uitsluiting of discriminatie.

2. Signaleren van ongewenst gedrag

Trainers, coaches en andere betrokkenen dienen alert te zijn op signalen van ongewenst gedrag zoals:

- Pesten of uitsluiting van teamleden.
- Agressief gedrag of beledigingen tijdens trainingen of wedstrijden.
- Ongepast fysiek contact of ongewenste seksuele aandacht.

Bij het waarnemen van deze signalen dient de betrokken trainer of vrijwilliger het incident te bespreken met de vertrouwenspersoon (API) van de vereniging.

3. Meldingsprocedure

Sporters, ouders of andere betrokkenen kunnen ongewenst gedrag melden via de volgende stappen:

1. **Melding bij trainer/coach:** De sporter of ouder meldt het incident bij de trainer of coach van het team of gaat rechtstreeks naar de vertrouwenspersoon.
2. **Melding bij de club-API:** Als het probleem niet naar tevredenheid is opgelost, kan de vertrouwenspersoon van de vereniging worden ingeschakeld.
3. **Melding bij de federatie-API:** Als de situatie niet binnen de club op te lossen valt, dient de federatie-API te worden ingeschakeld.

1. Het incident wordt schriftelijk vastgelegd door de API in een registratiedocument

4. Onderzoek:

De API onderzoekt de situatie eventueel in overleg met de commissie 'Veilig Sporten' en tracht oplossingen aan te reiken.

1. Mandaat van de API

De AanspreekPersoon Integriteit is door diens aanstelling door het bestuursorgaan gemandateerd om de nodige gesprekken en onderzoeksdaden te stellen om een situatie te kunnen analyseren en beoordelen o.b.v. het Grenswijssysteem. De API kan in een adviserende rol zetelen in tuchtrechtelijke commissies, maar zal geen stemrecht hebben.

2. Rol van de API

De API speelt een cruciale rol in het handelen bij grensoverschrijdend gedrag. De taken van deze vertrouwenspersoon zijn:

- Luisteren naar de melder en het bieden van emotionele ondersteuning.
- Het incident vertrouwelijk bespreken en onderzoeken.

3. Beoordeling van de API

- Met behulp van het grenswijssysteem, het eventuele advies van de commissie 'Veilig sporten' of andere adviesverlenende instanties (vb. Sportieq) maakt de API een inschatting van de ernst van het incident en of er sprake is van overtredingen van de gedragscodes of reglementen van de VSB of strafbare feiten werden gepleegd.
- Na de grondige analyse en de ernstbeoordeling zal de API een geanonimiseerd advies formuleren aan het bestuursorgaan dat evengoed alle belangrijke aspecten van de case vermeldt.
- Indien nodig kan het bestuursorgaan beslissen de case door te verwijzen naar de geschillen- (en beroeps)commissie voor het opleggen van eventuele sancties. De API kan hierbij een adviserende rol spelen.

4. API noodprocedure

- Bij melding van zware incidenten dient de API snel te reageren en onmiddellijk een eerste advies aan het bestuursorgaan te formuleren dat het noodzakelijk is om een (preventieve) ordemaatregel in te stellen of om door te verwijzen naar politie of gerecht.
- Na deze noodprocedure kan eventueel overgegaan worden tot de vervolgstappen van een normale procedure

5. Sancties

Afhankelijk van de ernst van de situatie kan de geschillencommissie een sanctie opleggen zoals voorzien in het tuchtreglement van de VSB.

De geschillencommissie wordt ad hoc aangesteld uit de poule verkozen door de algemene vergadering en telt minimum 3 leden waarbij vooraf elke vorm van belangenconflict of betrokkenheid wordt uitgesloten.

De beslissing van de geschillencommissie wordt per aangetekend schrijven meegedeeld. Het bestuursorgaan en federatie-API worden tevens op de hoogte gesteld.

6. Afhandeling en nazorg door API

Doel van nazorg en opvolging: Het belangrijkste doel van deze maatregelen is om ervoor te zorgen dat alle betrokkenen zich gehoord en gesteund voelen, dat verdere escalatie wordt voorkomen, en dat het sportklimaat hersteld wordt naar een veilige en respectvolle omgeving voor alle leden.

1. Monitoring van de situatie

- Follow-up gesprekken voeren: zowel de melder als de betrokken partijen kunnen op gezette tijden door de vertrouwenspersoon of het bestuur worden benaderd om te controleren hoe de situatie zich ontwikkelt en of er verdere stappen nodig zijn.
- Evaluatie van het incident en verstrekken van preventieve maatregelen.
- Desgevallend aanpassen van regels of het beleid en dit duidelijk communiceren aan alle leden

2. Beschuldigde

- Het bestuursorgaan of bij uitbreiding de federatie-API ziet toe op de eventuele naleving van de sanctie.
- Voorzien in begeleiding en ondersteuning, zeker als de beschuldiging ongegrond is gebleken.
- Herintegratie in het team: Als de beschuldigde na een schorsing of sanctie terugkeert, is het belangrijk om een plan voor herintegratie op te stellen. Dit kan bestaan uit bemiddeling tussen de betrokkenen, coaching of trainingen gericht op gedragsverandering (eventueel opteren om professionele hulp in te schakelen).

3. Slachtoffer

- Transparant en op regelmatige basis communiceren over de stand van zaken, de ondernomen stappen en de genomen maatregelen.
- Emotionele ondersteuning bieden: De betrokken sporter(s), ouders, of trainers kunnen na de afhandeling van het incident vervolgafspraken maken met de API. Deze gesprekken kunnen helpen bij het verwerken van emoties en het vinden van passende ondersteuning.
- Desgevallend doorverwijzen naar een professionele hulpverlener.

Contactgegevens Federatie-API

- Naam: Isabel Poelmans
 - E-mail: isabel.poelmans@vlaamseschermbond.be
 - Telefoonnummer: 0470/44.73.13
-